

DECIZIE

13 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecător
judecătorii

Tatiana Vieru
Maria Ghervas
Nina Vascan
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu

examinînd recursul declarat de către Vladimir Țurcanu, reprezentat de către avocatul Victor Zagaiciuc,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Silvia Țurcanu împotriva lui Vladimir Țurcanu, intervenient accesoriu Direcția pentru protecția drepturilor copilului Strășeni cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei de întreținere a copilului minor și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 16 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de către Vladimir Țurcanu, reprezentat de către avocatul Victor Zagaiciuc, fiind menținută hotărârea din 10 mai 2018 a Judecătoria Strășeni, sediul Central,

c o n s t a t ă:

Silvia Țurcanu a depus cerere de chemare în judecată la 17 noiembrie 2017 împotriva lui Vladimir Țurcanu, intervenientul accesoriu Direcția pentru protecția drepturilor copilului Strășeni cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei de întreținere a copilului minor și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea pretențiilor reclamanta a indicat că la 20 septembrie 2008, a înregistrat căsătoria cu Vladimir Țurcanu la Oficiul Stării Civile Strășeni.

Silvia Țurcanu a precizat că din cauza neînțelegerilor și a caracterelor incompatibile, precum și a viziunilor contrare asupra modului și principiilor de conviețuire, viața familială a eșuat.

Consideră reclamanta imposibilă menținerea familiei, fiind epuizate toate căile de împăcare.

Din căsătoria soților Țurcanu a rezultat un copil, XXXXX, născută la XXXXX.

Astfel, Silvia Țurcanu a specificat că copilul este foarte atașat de mama sa, iar despărțirea de ea îl poate afecta sub toate aspectele, ea avînd toate capacitățile și condițiile de a-l crește și educa corespunzător.

Totodată, reclamanta a precizat că între părți nu a fost încheiat un contract privind plata pensiei de întreținere a copilului.

A solicitat Silvia Țurcanu desfacerea căsătoriei încheiată între ea și pârât înregistrată la 20 septembrie 2008 la Oficiul Stării Civile Strășeni, stabilirea domiciliului copilului minor, XXXXX cu mama, încasarea din contul pârâtului a pensiei de întreținere a copilului minor, în mărime de $\frac{1}{4}$ din salariu și/sau din alte venituri până la atingerea majoratului de către copil și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 10 mai 2018 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de către Silvia Țurcanu împotriva lui Vladimir Țurcanu, intervenientul accesoriu Direcția pentru protecția drepturilor copilului Strășeni cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei de întreținere a copilului minor și a cheltuielilor de judecată.

A fost desfăcută căsătoria înregistrată la Oficiul Stării Civile Strășeni, la 20 septembrie 2008, actul nr. 187, între Țurcanu Vladimir și Țurcanu /Sorochin/ Silvia.

La eliberarea certificatelor de divorț, s-a dispus încasarea taxei de stat din contul lui Țurcanu Vladimir și Silviei Țurcanu în mărime a câte 500 % din unitatea convențională, adică câte 100 lei.

S-a dispus încasarea din contul lui Țurcanu Vladimir pensia de întreținere a copilului minor XXXXX, în beneficiul Silviei Țurcanu în mărime de $\frac{1}{4}$ din salariu și din alte venituri, lunar, începând cu 17 noiembrie 2017 și pînă la atingerea majoratului copilului minor.

S-a dispus încasarea din contul lui Țurcanu Vladimir în beneficiul Silviei Țurcanu taxa de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată în mărime de 40 lei.

S-a dispus încasarea din contul lui Țurcanu Vladimir taxa de stat în beneficiul statului în mărime de 150 lei (f.d. 61, 65-70).

Pentru a hotărî astfel, instanța de judecată a considerat că probele anexate la dosar justifică pretențiile invocate în acțiune.

Manifestînd dezacord față de hotărârea primei instanțe, Vladimir Țurcanu, reprezentat de către avocatul Victor Zagaiciuc, la 8 iunie 2018 a contestat-o cu apel, solicitînd casarea parțială a hotărârii, cu emiterea unei noi hotărâri.

Prin decizia din 16 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de către Vladimir Țurcanu, reprezentat de către avocatul Victor Zagaiciuc, fiind menținută hotărârea din 10 mai 2018 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central (f.d. 98, 99-103).

Pentru a decide astfel, instanța de apel concluzionat că prima instanță a elucidat toate circumstanțele pricinii, a apreciat obiectiv și sub toate aspectele probele administrate la dosar și în consecință a fost emisă o soluție corectă.

Invocînd ilegalitatea deciziei instanței de apel, Vladimir Țurcanu, reprezentat de către avocatul Victor Zagaiciuc, fiind împuternicit prin mandatul nr. 1205239

din 8 iunie 2018 (f.d. 63), la 14 decembrie 2018, a contestat-o cu recurs solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, în partea încasării pensiei de întreținere a copilului minor, cu emiterea unei noi hotărâri.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de apel nu a constatat toate circumstanțele importante pentru soluționarea corectă a cauzei, fiind încălcate normele de drept procedural și aplicate eronat normele de drept material.

Recurentul a specificat că atât instanța de apel cât și instanța de fond, a admis pretenția cu privire la încasarea pensiei de întreținere a copilului minor, în mărime de $\frac{1}{4}$ din salariu și/sau alte venituri, neavând suport probant care ar certifica venitul stabil al recurentului/pârât, care nu este angajat oficial în câmpul muncii.

S-a accentuat în cererea de recurs că la încasarea pensiei de întreținere într-o sumă bănească fixă, urmează să țină cont de starea materială și familială a părților și de alte circumstanțe importante, după cum ar fi informația eliberată de Biroul Național de Statistică cu privire la valoarea minimumului de existență pentru un copil.

Totodată, la stabilirea cuantumului pensiei de întreținere pentru copilul minor, instanțele judecătorești vor ține cont și de dispozițiile art. 58 alin. (1) și art.74 alin. (1) Codul familiei, care expres prevăd că părinții au drepturi și obligații egale față de copii, indiferent de faptul dacă copiii sînt născuți în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinții sau separat.

Potrivit art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Instanța de recurs constată că la dosar este atașată scrisoarea Curții de Apel Chișinău din 5 noiembrie 2018, prin care a fost expediată în adresa părților copia deciziei instanței de apel (f.d. 104), însă la dosar nu sunt probe care ar certifica data recepționării de către recurent a copiei deciziei recurate.

Prin urmare, Colegiul consideră că recursul a fost declarat în termen.

Copia recursului a fost expediată în adresa intimaților la 22 ianuarie 2019, însă pînă la data stabilită pentru examinarea admisibilității recursului, în adresa Curții Supreme de Justiție nu a parvenit referința prin care intimatul să-și expună poziția față de temeiurile invocate în recurs.

Prin încheierea din 27 februarie 2019 a Curții Supreme de Justiție recursul declarat de către Vladimir Țurcanu, reprezentat de către avocatul Victor Zagaiciuc, a fost considerat admisibil.

În conformitate cu art. 441 Cod de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

În conformitate cu art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces. Completul din 5 judecători decide asupra oportunității invitării tuturor participanților sau a reprezentanților acestora pentru a se pronunța cu privire la problemele de legalitate invocate în cererea de recurs.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, consideră recursul declarat de către Vladimir Țurcanu, reprezentat de către avocatul Victor Zagaiciuc neîntemeiat și care urmează a fi respins.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu prevederile art. 445 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce judecă recursul este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și, după caz, hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Din materialele cauzei rezultă că Silvia Țurcanu a depus cerere de chemare în judecată la 17 noiembrie 2017 împotriva lui Vladimir Țurcanu, intervenientul accesoriu Direcția pentru protecția drepturilor copilului Strășeni, prin care a solicitat desfacerea căsătoriei încheiată între ea și Vladimir Țurcanu înregistrată la 20 septembrie 2008 la Oficiul Stării Civile Strășeni, stabilirea domiciliului copilului minor, XXXXX cu mama, încasarea din contul lui Vladimir Țurcanu a pensiei de întreținere a copilului minor, în mărime de $\frac{1}{4}$ din salariu și/sau din alte venituri până la atingerea majoratului de către copil și a cheltuielilor de judecată.

Judecând cauza dată, prima instanță prin hotărârea din 10 mai 2018 a admis cererea de chemare în judecată depusă de către Silvia Țurcanu. A dispus desfacerea căsătoriei înregistrate la Oficiul Stării Civile Strășeni, la 20 septembrie 2008, actul nr. 187, între Țurcanu Vladimir și Țurcanu /Sorochin/ Silvia. A dispus încasarea din contul lui Țurcanu Vladimir pensia de întreținere a copilului minor XXXXX, în beneficiul Silviei Țurcanu în mărime de $\frac{1}{4}$ din salariu și din alte venituri, lunar, începând cu 17 noiembrie 2017 și pînă la atingerea majoratului copilului minor. A dispus încasarea din contul lui Țurcanu Vladimir în beneficiul Silviei Țurcanu taxa de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată în mărime de 40 lei. A dispus încasarea din contul lui Țurcanu Vladimir taxa de stat în beneficiul statului în mărime de 150 lei.

Ulterior, instanța de apel prin decizia din 16 octombrie 2018 a menținut hotărârea din 10 mai 2018 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție analizînd situația de fapt din speța dată, în raport cu probele atașate la dosar, precizează că concluzia primei instanțe, menținută prin decizia instanței de apel despre necesitatea admiterii acțiunii depuse de către Silvia Țurcanu este justă, ea avînd la bază cumulul dovezilor administrate în cadrul dezbaterilor judiciare, căroro le-a fost dată aprecierea juridică cuvenită, în conformitate cu prevederile art. 130 Cod de procedură civilă. Actul de dispoziție al instanței de apel a fost adoptat cu respectarea normelor de procedură și cu aplicarea corectă a normelor de drept material.

Actele atașate la dosar certifică faptul că la 20 septembrie 2008, Vladimir Țurcanu a înregistrat căsătoria cu Silvia Țurcanu la Oficiul stării civile Strășeni.

Din căsătorie părțile au un copil, XXXXX, născută la XXXXX.

Instanța de recurs, analizînd situația de fapt din speța dată, în raport cu probele anexate la dosar, consideră oportun de a reliefa prevederile art. 58 alin. (1) Codul familiei, părinții au drepturi și obligații egale față de copii, indiferent de faptul dacă copiii sînt născuți în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinții sau separat.

În conformitate cu art. 74 Codul familie, părinții sînt obligați să-și întrețină copiii minori și copiii majori inapți de muncă care necesită sprijin material. Modul de plată a pensiei de întreținere se determină în baza unui contract încheiat între părinți sau între părinți și copilul major inapt de muncă. Dacă lipsește un atare contract și părinții nu participă la întreținerea copiilor, pensia de întreținere se

încasează pe cale judecătorească, la cererea unuia dintre părinți, a tutorelui copilului sau a autorității tutelare teritoriale.

Potrivit art. 75 alin. (1) din același cod, pensia de întreținere pentru copilul minor se încasează din salariul și/sau din alte venituri ale părinților în mărime de 1/4 – pentru un copil, 1/3 – pentru 2 copii și 1/2 – pentru 3 și mai mulți copii.

Colegiul menționează că legiuitorul național la art. 18 alin. (2) din Legea nr. 338-XIII din 15 decembrie 1994 privind drepturile copilului, a stabilit că părinții sau persoanele subrogatorii legale poartă răspundere juridică pentru lipsa de supraveghere permanentă a copiilor de vîrstă fragedă și preșcolară.

Totodată, conform art. 18 alin. (1) din Convenția internațională din 20 noiembrie 1989 cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, statele părți vor depune eforturi pentru asigurarea recunoașterii principiului potrivit căruia ambii părinți au o răspundere comună pentru creșterea și dezvoltarea copilului. Răspunderea pentru creșterea copilului și asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rînd părinților sau, după caz, reprezentanților săi legali. Aceștia trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului.

Instanța de recurs accentuează că potrivit art. 27 alin. (2) din Convenție respectivă, părinților și oricăror altor persoane care au în grijă un copil le revine în primul rînd responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităților și a mijloacelor lor financiare, condițiile de viață necesare dezvoltării copilului.

Prin prisma normelor de drept material citate, Colegiu găsește întemeiată poziția primei instanțe, menținută prin decizia instanței de apel, potrivit căreia la materialele dosarului nu au fost anexate probe pertinente și veridice, care ar confirma că Vladimir Țurcanu nu lucrează în funcția de șofer și nu dispune de alte careva venituri suplimentare.

Astfel, luând în considerare faptul că recurentul este angajat în câmpul muncii și ținând cont de interesul superior al copilului, care necesită o creștere și dezvoltare fizică, intelectuală, spirituală și socială corespunzătoare, precum și de necesitățile și cheltuielile suportate pentru creșterea și educarea copilului în vîrstă de 5 ani, prima instanță corect și legal a dispus încasarea din contul lui Vladimir Țurcanu, în beneficiul Silviei Țurcanu pensia de întreținere a copilului minor XXXXX, născută la XXXXX, în mărime de 1/4 din salariu și din alte venituri, lunar, începând cu 17 noiembrie 2017 până la atingerea majoratului de către copil, iar argumentele invocate de către reprezentantul recurentului în acest sens nu pot fi reținute ca întemeiate.

În concluzie, instanța de recurs menționează că sunt legale și întemeiate decizia din 16 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 10 mai 2018 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central, din care motive urmează a fi menținute.

Din considerentele menționate și avînd în vedere că Curtea de Apel Chișinău corect a dispus menținerea hotărârii primei instanțe, iar argumentele invocate în cererea de recurs poartă un caracter declarativ, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul declarat de către Vladimir Țurcanu, reprezentat de către avocatul Victor Zagaiciuc este neîntemeiat și necesită a fi respins.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de către Vladimir Țurcanu, reprezentat de către avocatul Victor Zagaiciuc.

Se menține decizia din 16 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 10 mai 2018 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Silvia Țurcanu împotriva lui Vladimir Țurcanu, intervenient accesoriu Direcția pentru protecția drepturilor copilului Strășeni cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei de întreținere a copilului minor și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecător

Tatiana Vieru

judecătorii

Maria Ghervas

Nina Vascan

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu